
Vishvakarma Ashtottarashatanamavalih

——
विश्वकर्माष्टोत्तरशतनामावलिः

——
Document Information

Text title : Vishvakarma Ashtottarashatanamavalih 2

File name : vishvakarmAShTottarashatanAmAvaliH2.itx

Category : deities_misc, nAmAvalI, aShTottarashatanAmAvalI

Location : doc_deities_misc

Proofread by : Divya KS, Jagannadha Rao

Latest update : January 17, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

January 17, 2024

sanskritdocuments.org

విశ్వకర్మాష్టోత్తరశతనామావలి:

విశ్వకర్మా నామసంక్లృహా ।

౧. అధికర్మిక - అన్యోం కే ద్వారా కిం హుంప కార్యోం కా నిరీక్షణ కరనే వాలా ।

౨. అతుల - జిసకీ కిసీ సే తులనా న హో సకే ।

౩. అజ - అర్థాత్ జిసకా జన్మ న హో । జైసే బ్రహ్మ, బ్రహ్మ, శివ జన్మ-మరణ సే రహిత ।

౪. ఆనన్ద్య - జో ఆనన్ద ఔర ఆసీమ హో ।

౫. అర్చనీయ - జో సభీ కే ద్వారా పూజా కే యోగ్య హో, జో సర్వాధిక సమ్మాననీయ హో ।

౬. అభిక్షక - సురజ్ఞా మేం సదైవ తత్పర రహనే వాలా ।

౭. అధిష్ఠాతా - నిరీక్షక, స్వామీ తథా వహ పురుష జిసమేం దూసరోం కో వశ మేం రఖనే కీ క్షమతా హో ।

౮. అధినాయక - సబకో అపనే అధీన రఖనే మేం సమర్థ ।

౯. అభినన్ద్య - ప్రశంసా యా వన్దనా కరనే యోగ్య ।

౧౦. ఆదికర - సృష్టి కో ఆరంభ కరనే వాలా, సృష్టికతా ।

౧౧. అధీశ్వర - నేతా, స్వామీ, ప్రభావ వాలా విశిష్ట పురుష ।

౧౨. అభిధేయ - సర్వసార, నిష్కర్ష, అవికల అర్థ యాలా ।

౧౩. అభ్యుదయకారీ - సమృద్ధి ఏవం వైభవ సే సమృన్న కరనే వాలా ।

౧౪. ఆధోయకర - అత్యన్త సమృత్తి ప్రాప్త కరనే వాలా ।

౧౫. అమన్ద - జో అపనే కార్య మేం సున్త న హో । క్రియాశీల తథా కార్యకుశల హో ।

౧౬. ఆరాధనీయ - జో సబ ప్రకార సే ఆరాధనా ఔర పూజా కరనే కే యోగ్య హో ।

౧౭. ఆనన్దన - సుఖరూప, ఉపకారీ, హితైషీ । జో అపనే గుణ, కర్మ, ప్రభావ సే సభీ కో ప్రసన్న కరే ।

౧౮. ఆయఃశూలిక - కార్య-కుశల, చతుర తథా అపనే ఉద్దేశ్య కీ పూర్తి మేం నిరన్తర తత్పర రహనే వాలా ।

౧౯. ఇరేశ - విష్ణు, వరుణ, గణేశ్వర, అధీశ్వర ఆది ।

౨౦. ఈశ్వర - సర్వ వైభవోం సే సమృన్న సభీ కా తథా సబ ప్రకార సే సమర్థ ।

౨౧. ఈక్షక - సవకో దేఖనే వాలా యా సమదర్శి పురుష ।

౨౨. ఉద్యమీ - సద ప్రకార కే ఉద్యమోం మేం చతుర, పరిశ్రమ సే కభీ పీచే నహీం హటనే
వాలా, నిరాలస్య ।
౨౩. ఉత్పాదక - ఉత్పన్న కరనే వాలా, కార్యోం కో పూర్ణ కరనే వాలా ।
౨౪. ఉచ్చిణ్ణ - స్ఫూర్తివాన్, అత్యంత శీఘ్రతాపూర్వక కార్యోం కో సమ్పన్న కరనే వాలా
।
౨౫. ఉత్తమ శ్లోక - ఆదర్శ పురుష, ప్రతిష్ఠిత, సబనే బడా ఏవం యశస్వీ ।
౨౬. ఏకాంత - ఏక హీ వస్తు కో లక్ష్య మేం రఖనే వాలా ।
౨౭. ఏకాక్షర - ప్రణవస్వరూప పరమాత్మా, ఏక హీ ఐసా జో కభీ క్షరణ కో ప్రాప్త న హో
।
౨౮. ఐశ్వర్యవంత - ఐశ్వర్యశాలీ, వైభవశాలీ ।
౨౯. ఐకాత్యు - పరమాత్మా తుల్య, పరమాత్మాస్వరూప ।
౩౦. ఔపమిక - తులనా కే యోగ్య ।
౩౧. ఓజస్వీ - ఓజ సే సమ్పత్, అత్యంత శక్తిశాలీ ।
౩౨. క - యహ వ్యాపక శబ్ద హై । ఇసకే అనేక ఆర్థ హైం, రచయితా, బ్రహ్మ, విష్ణు
విశ్వకర్మా, వాయు, అగ్ని కామదేవ, యమ, సూర్య, జీవాత్మా ఆది ।
౩౩. కల్యాణక - శుభదాయక, సమృద్ధిశాలీ, మజ్జలకారీ ।
౩౪. కష్టక విశోధక - సభీ బాధాఓం కో దూర కరనే వాలా ।
౩౫. కాలా - కాల కా జ్ఞాతా ।
౩౬. కార్ముక - సభీ కర్మోం కో సుచారూ రూప సే కరనే వాలా ।
౩౭. కాలాధ్యక్ష - కాల కో అపనీ ఇచ్ఛానుసార చలానే వాలా ।
౩౮. కీర్తికీయ - జో సుస్థర కీర్తి వాలా హో ।
౩౯. కుశాగ్రబుద్ధి - జో అత్యంత బుద్ధిమాన హో ।
౪౦. కృతాయాస - జో సభీ ప్రకార కే ప్రయతోం మేం సఫల హో ।
౪౧. కృతాభరణ - సబ ప్రకార సే సుసజ్జిత, విభూషిత ।
౪౨. కృతకార్య - జో సబ కార్యోం కో పూర్ణ కరనే మేం సమర్థ హో ।
౪౩. కృతాగమ - యోగ్య కార్యకుశల, పరమాత్మా ।
౪౪. కృతహస్త - సమస్త విధాఓం ఔర కలాఓం మేం నిపుణ హో ।
౪౫. కృతధీ - స్థిర బుద్ధి వాలా, నిశ్చయ కరేం ఉసే పూరా కరే ।
౪౬. కృత సజ్కల్ప - జో విచారే ఉసే పూరా అవశ్య కరే ।
౪౭. కృతప్రతిజ్ఞ - జో ప్రతిజ్ఞా కర లే, ఉసకో పూర్ణ కియే బినా న రహే ।
౪౮. కృతలక్షణ - జో అపనే గుణోం కే కారణ ప్రసిద్ధి ప్రాప్త హో ।

౪౯. కృపాలు - ఉదార హృదయ వాలా, సఖీ పర కృపా కరనే వాలా ।
౫౦. కృతీ - సఖీ కామోం కో కరనే మేం దక్ష ।
౫౧. కృత్సు - సబ ప్రకార సే యోగ్య ।
౫౨. కేలిముఖ - కార్యోం కో క్రీడ్ కే సమాన ప్రసన్నతాపూర్వక కరనే వాలా ।
౫౩. కేతక - నగర, భవన ఆది కా నిర్మాణ కరనే వాలా, సజ్కల్పమయ ।
౫౪. కౌతుకప్రియ - విశ్వ-నిర్మాణ కే కార్య కో ప్రసన్నతాపూర్వక కరనే వాలా ।
౫౫. క్రతుపతి - విశ్వ రచనా కో పూర్ణ కరనే మేం సమర్థ ।
౫౬. క్రతుప్రియ - సర్గరూప యజ్ఞ కరనే మేం ప్రసన్న హోనే వాలా ।
౫౭. క్రియాపట - విశ్వ కీ సమస్త క్రియాఁం మేం సబ ప్రకార సే నిపుణ ।
౫౮. క్వాచిత్క - ఆసామాన్య, విశిష్ట, దుర్లభ, ప్రయత్నోం సే కభీ-కభీ మిలనే వాలా ।
౫౯. క్షిప్రకారీ - శీఘ్రతా సే కార్య కరనే వాలా| స్ఫూర్తివాన, శీఘ్రగామీ ।
౬౦. క్షిప్తా - ధైర్యవాన, సహనశీల, సాహసీ, శాస్త్ర స్వభావ వాలా ।
౬౧. క్ష్యాతిప్రాప్త - అత్యంత ప్రసిద్ధ, కీర్తిమాన స్థాపిత కరనే వాలా, ప్రశంసనీయ ।
౬౨. గమనీయ - సమర్థునే కే యోగ్య జిసకా బోధ కియా జా సకే ।
౬౩. గణితజ్ఞ - సబ ప్రకార కే గణితోం కా జ్ఞాన రఖనే వాలా ।
౬౪. గణ్ణకఘ్ను - సబ ప్రకార కీ బాధాఁం వ ఆడ్చనోం కో దూర కరనే వాలా ।
౬౫. గుణీ - సర్వగుణోం సే సమృన్న ।
౬౬. చక్రీ - కుష్ఠార, రాజా యా సంరాట, మదారీ కే తుల్య నచానే వాలా ।
౬౭. చక్రవర్తీ - సఖీ కా స్వామీ, అధీశ్వర, సర్వోచ్చ శాసక శాసన సమర్థ ।
౬౮. చణ్ణ విక్రమ - అత్యంత పరాక్రమీ ।
౬౯. చణ్ణ - స్ఫూర్తివాన, కర్మర ।
౭౦. చఙ్ఘుర - సబ ప్రకార సే కార్య కుశల ।
౭౧. చారక - చాలాక, నాయక, నేతా ।
౭౨. చిన్మయ - విశుద్ధ జ్ఞానస్వరూప ఈశ్వర ।
౭౩. చిత్రకార - విశ్వ-దృశ్య కా ఈశ్వర ।
౭౪. ఛత్వరక - ఉద్యాన, భవనాది కా నిర్మాతా వ విశేషజ్ఞ ।
౭౫. జనప్రియ - ప్రాణీయోం కా ఆశ్రయ స్థల ।
౭౬. జగదీశ్వర - సంసార కా స్వామీ ।
౭౭. జగత్సప్తా - విశ్వ కా రచయితా ।
౭౮. జాగరూకయ - స్వకార్య కే ప్రతి సదైవ సతర్క రహనే వాలా ।

౭౯. జిష్ణు - విజయి, పరమాత్మా పరబ్రహ్మ, విష్ణు, ఇంద్ర, సూర్య, విశ్వకర్మా ఆది దేవతా

౮౦. తక్షకర్మి - ప్రతిదాన యా ప్రతిఫల కీ ఆశా కా త్యాగ కరనే వాలా ।

౮౧. తక్షక - సూత్రధార, దేవతాఓం కా కారీగర ।

౮౨. తితిక్షు - సహనశీల, దయాలు ।

౮౩. త్యాగీ - ప్రతిదాన యా ప్రతిఫల కీ ఆశా కా త్యాగ కరనే వాలా ।

౮౪. త్వష్టా (త్వష్ట్ర) - తీనో లోక కీ రచనా మేం సమర్థ, విశ్వకర్మా ।

౮౫. త్రికాలవిద్ - తీనో కాల (భూత, భవిష్యత్, వర్తమాన)కా జ్ఞాతా ।

౮౬. దాతా - సబ కుచ దేనే మేం సమర్థ, దానశీల స్వభావ వాలా ।

౮౭. దక్ష - తత్కాల కార్య కరనే మేం కుశల, సమర్థ ఏవం సశక్త ।

౮౮. విష్ణు - దాతా ।

౮౯. దివ్య - అలౌకిక, చమకదార, సుందర మనోహర ।

౯౦. దృప్త - తేజోమయ, ప్రకాశవాన్ ।

౯౧. దేవశిల్పి - దేవతాఓం కా రచయితా విశ్వకర్మా ।

౯౨. దేవవర్ధకి - దేవతాఓం కే లిప శ్రేష్ఠ ।

౯౩. పుతాత్మా - సుదృఢ్ సజ్గుల్న వాలా, ప్రాణపాలక ।

౯౪. నమస్య - సమ్మాననీయ, ప్రార్థనీయ అథవా వందనీయ ।

౯౫. నన్దక - సుఖ ప్రదాన కరనే వాలా ।

౯౬. నిరజ - కార్య కరనే మేం ప్రసన్న రహనే వాలా ।

౯౭. నిత్య - సదైవ విద్యమాన రహనే వాలా ।

౯౮. నిపుణ - అపనే కార్య మేం కుశల ।

౯౯. నియామక - సబ పర శాసన కరనే వాలా ।

౧౦౦. పరావర - దూర భీ, పాస భీ సర్వత్ర నివాస కరనే వాలా ।

౧౦౧. పటు - కార్య మేం కుశల ।

౧౦౨. పృథు - మహాన, విస్తృత, కార్య-కుశల, చతుర, దక్ష ।

౧౦౩. పారఙ్గత - జో కిసీ విధా విశేష కా పూర్ణ జ్ఞాతా హో ।

౧౦౪. విశ్వకర్మా - సమస్త లోకోం కా నిర్మాణ కరనే వాలా ।

౧౦౫. బ్రహ్మవత్ - బ్రహ్మ కే సమాన శక్తిశాలి ।

౧౦౬. విశ్వాత్మా - జో సమస్త జీవోం మేం ఆత్మారూప హో ।

౧౦౭. సృష్టికర్తా - సృష్టి కో రచనే వాలా ।

౧౦౮. సర్వేశ్వర - సబ దేవతాఓం మేం సర్వమాన్య దేవతా ।

ॐ

——
Vishvakarma Ashtottarashatanamavalih
pdf was typeset on January 17, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

